

BELEIDSPLAN 2013

EUMEDION

INHOUDSOPGAVE	Blz.
1. VOORWOORD	5
2. AANDACHTSPUNTEN VOOR 2013	7
2.1 BELEIDSMATIG	7
2.2 DIALOOG MET BEURSVENNOOTSCHAPPEN EN AANDEELHOUDERSVERGADERINGEN 2013	15
2.4 VERANTWOORDELIJKHEDEN EUMEDION-DEELNEMERS	16
3. ONDERZOEK	17
4. EVENEMENTEN	18
5. DIENSTVERLENING	19
5.1 INFORMATIEVERSTREKKING	19
5.2 VERGADERINGEN VAN DEELNEMERS	20
6. COMMISSIES	21
6.1 JURIDISCHE COMMISSIE	21
6.2 AUDIT COMMISSIE	21
6.3 ONDERZOEKSCOMMISSIE	21
6.4 BELEGGINGSCOMMISSIE	21
6.5 PUBLIC RELATIONS COMMISSIE	22
6.6 WERKGROEP BESTUURDEBSBEZOLDIGING	22
7. INTERNE ORGANISATIE	23
7.1 WERVEN VAN NIEUWE DEELNEMERS EN ONDERHOUD VAN CONTACTEN	23
7.2 GENEREREN VAN PUBLICITEIT	23
7.3 BESTUUR	23
7.4 SECRETARIAAT	23
8. CONTACT	24

SAMENVATTEND ACTIVITEITENOVERZICHT EUMEDION IN 2013

1. Beleidsmatig Nederland

- Inwerkingtreding wetsvoorstel 'Frijs'
- Inwerkingtreding wetsvoorstel 'claw back'
- Toekomst Monitoring Commissie Corporate Governance Code

2. Beleidsmatig internationaal

- Europees Actieplan Corporate Governance
- Europees groenboek 'lange termijn beleggen'
- Europees richtlijnvoorstel ter verbetering van de werking van de 'stemketen'
- Ontwikkeling raamwerk voor geïntegreerde verslaggeving
- Nieuw ontwerp voor een richtlijn betreffende de invoering van een belasting op financiële transacties

3. Dialoog met beursvennootschappen en aandeelhoudersvergaderingen (AVA's) 2013

- Toepassing speerpuntenbrief 2013
- Uitbouw dialoog naar de 30 belangrijkste Nederlandse beursvennootschappen en facilitering engagementactiviteiten door Eumedion-deelnemers
- Rapportage evaluatie AVA-seizoen 2013
- Faciliteren dialoog en AVA-activiteiten kleine deelnemers door inschakeling 'gevolmachtigd agent'

4. Onderzoek

- Mogelijk vervolgonderzoek inzake kortetermijngeneigdheid institutionele beleggers
- Monitoring naleving *best practices* voor Eumedion-deelnemers

5. Bedrijfsvoering

- *Maandelijks* nieuwsbrief
- Verhuizing van het Eumedion-kantoor naar Den Haag
- Aantrekken van nieuwe beleidsmedewerker duurzaamheid
- Advisering over opzetten Britse 'Investors' Forum'

Op grond van artikel 15.8 van de statuten van Eumedion wordt jaarlijks uiterlijk in de maand december door het Algemeen bestuur een jaarlijks beleidsplan, waaronder begrepen de begroting voor het volgende boekjaar, ter vaststelling voorgelegd aan de Vergadering van deelnemers. Op grond van artikel 4.3 jo. 3.2 van het Reglement Algemeen en Dagelijks bestuur is het Dagelijks bestuur, onder toezicht van het Algemeen bestuur, belast met de uitvoering van de activiteiten die in het beleidsplan zijn aangekondigd. De concrete uitvoering is, op grond van artikel 1.3 van het Reglement Directeur, gedelegeerd aan directeur van de Stichting.

1. VOORWOORD

Het is wederom een jaar geweest met onrustige maanden op politiek, economisch en financieel gebied en we maken ons op voor opnieuw een onrustig en onzeker jaar. Sinds het uitbreken van de financiële crisis in 2008 hebben beleidsmakers, bedrijven en beleidsmakers nauwelijks tijd gehad om te reflecteren op waar zij zich op de lange termijn op zouden moeten richten. De crisis in de Europese openbare financiën zorgt nog dagelijks voor heftige discussie over het opheffen van de euro of het loslaten van zwakke Europese landen. We verwachten niet dat die discussie in 2013 zal ophouden, maar hopen wel dat met een gedeeltelijke kwijtschelding van een aantal Griekse schulden er wat meer rust zal komen om een meer fundamentele discussie over Europa te hebben.

Het internationale economische en politieke speelveld is zo onrustig dat wij daar nauwelijks een uitspraak over durven doen. Normaal gesproken leidt een herverkiezing van een Amerikaanse president tot minder politieke spanningen in de VS, maar met de dreigende 'fiscal cliff' – de automatische verhoging van de belastingen en de automatische vermindering van de overheidsuitgaven – zou dat er in januari 2013 wel eens heel anders uit kunnen zien.

Wij zijn te midden van al deze turbulentie tevreden dat de deelnemers van Eumedion zich met groot enthousiasme en toewijding inzetten om een betrokken en verantwoordelijke aandeelhouder te zijn. Zo hebben wij het afgelopen jaar weer met een aantal ondernemingen rond de tafel gezeten om met elkaar ervaringen en ideeën uit te wisselen. Deze constructieve dialoog wordt door de institutionele beleggers en de ondernemingen zeer gewaardeerd.

Het jaar 2013 wordt voor het secretariaat van Eumedion een jaar vol veranderingen. Begin december 2012 heeft Marleen Janssen Groesbeek Eumedion verlaten om per 1 maart bij DSM in dienst te treden als Sustainability Manager Engagement & Learning. Met haar vertrek is er een vacature ontstaan die hopelijk op korte termijn weer ingevuld gaat worden.

Op 1 mei 2013 zal het secretariaat verhuizen naar Den Haag. Dat is zowel een financiële keuze als een praktische keuze: door zich in Den Haag te vestigen is het secretariaat dichterbij de beleidsmakers. Ondanks de met de verhuizing gepaard gaande lagere huurkosten, is een contributieverhoging op 1 januari 2013 onvermijdelijk. In de afgelopen vijf jaar is de dienstverlening aan de deelnemers vanuit Eumedion substantieel toegenomen. De doelstelling van Eumedion is verbreed en bevat nu ook duurzaamheid. De activiteiten van Eumedion zijn uitgebreid met ESG, reacties op relevante consultaties van de Europese Commissie, audit en accounting en de actieve dialoog met toezichthouders en bedrijven. Het aantal werknemers van Eumedion is verdubbeld. Eveneens heeft Eumedion vanwege onder andere consolidatie onder pensioenfondsen een aantal deelnemers verloren die zijn opgegaan in grotere deelnemers die al in de hoogste contributiegroep zitten. De deelnemerscontributies zijn voor het laatst verhoogd in 2007. Het bestuur van Eumedion acht de huidige financiële situatie daarmee niet duurzaam houdbaar en zal vanaf kalenderjaar 2013 de

EUMEDION

contributiestructuur aanpassen aan de (cumulatieve) stijging van het algemene prijspeil tussen 2007 en 2012.

In 2012 heeft Eumedion een onderzoek gedaan naar de behoefte van een apart vehikel dat voor verschillende deelnemers die daar behoefte aan hebben, het contact kan onderhouden met beursgenoteerde ondernemingen, aandeelhoudersvergaderingen kan bezoeken en anderszins van dienst kan zijn om de rol van betrokken aandeelhouder in te vullen. Het bestuur heeft uit het onderzoek geconcludeerd dat er te weinig draagvlak is om een aparte rechtspersoon voor dergelijke activiteiten op te richten, maar is wel voornemens om een vooraanstaand persoon op corporate governance terrein te vragen als een soort “gevolmachtigd agent” op te treden namens die deelnemers die om capaciteits- en/of tijdsredenen niet zelf de dialoog met ondernemingen kunnen aangaan en aandeelhoudersvergaderingen kunnen bezoeken, terwijl zij toch als betrokken aandeelhouders willen opereren. In 2013 zal met de betreffende deelnemers worden gesproken over het takenpakket van de “gevolmachtigd agent” en hopelijk kan deze persoon dan nog in het AVA-seizoen 2013 aan het werk. Een buitengewoon positieve ontwikkeling in Europa is dat meer institutionele beleggers zich willen inspannen om hun betrokkenheid bij ondernemingen en relevante beleidsontwikkelingen te tonen. Eumedion is betrokken bij eerste gesprekken over de oprichting van zusterorganisaties in Spanje en het Verenigd Koninkrijk en zal in 2013 deze gesprekken voortzetten.

Wat Eumedion nog meer op de agenda heeft staan voor komend jaar leest u in dit Beleidsplan. Zoals u kunt zien is dat weer een combinatie van nationale en internationale activiteiten. Het varieert van beleidszaken- en beleidsbeïnvloeding tot deelname aan het International Integrated Reporting Council. Wij zijn verheugd u te laten zien dat bij Eumedion en haar deelnemers de integratie van corporate governance en aandacht voor milieu- en sociale aspecten van de financiële en reële sector steeds verder vorm krijgt. Die integratie is ook goed te volgen op onze website www.eumedion.nl. Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben naar aanleiding van het beleidsplan dan horen wij het graag.

Amsterdam, 13 december 2012.

Peter Borgdorff
(voorzitter)

Rients Abma
(directeur)

2. AANDACHTSPUNTEN VOOR 2013

De financiële crisis heeft geleid tot vele wetgevings- en beleidsinitiatieven. Omdat deze voor een groot deel Europees van aard zijn, zal Eumedion haar beleidsactiviteiten in 2013 in belangrijke mate op de autoriteiten in Brussel (Europese Commissie, Europees Parlement), Parijs (ESMA) en Londen (IASB) richten. Daarnaast blijven nationale wetsvoorstellen ter implementatie van richtlijnen en verordeningen in de Nederlandse wet- en regelgeving uiteraard de nodige aandacht vragen. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste aandachtspunten voor Eumedion in 2013.

2.1 Beleidsmatig – nationaal en Europees

2.1.1 *De nieuwe wet corporate governance ('Wet Frijns')*

In oktober 2012 heeft de parlementaire afronding plaatsgevonden van het zogeheten wetsvoorstel Frijns. Dit wetsvoorstel strekt ertoe bij te dragen aan constructieve verhoudingen tussen beursvennootschappen en aandeelhouders. Daartoe wordt onder andere de drempel voor het melden van aanzienlijke belangen van 5% naar 3% van het geplaatst kapitaal en/of aantal stemrechten verlaagd en zal er mechanisme voor identificatie van aandeelhouders vanaf 0,5% worden geïntroduceerd. Een ander belangrijk onderdeel van dit wetsvoorstel betreft de introductie van het melden van bruto short posities vanaf 3% van het geplaatst kapitaal. Dit onderdeel kan rekenen op steun van Eumedion, maar dient nog nader te worden uitgewerkt in lagere regelgeving. Eumedion vindt het van belang dat in de nadere regelgeving zo nauw mogelijk wordt aangesloten bij het kader van de Europese short selling verordening. De verwachting is dat de nieuwe wetgeving op 1 juli 2013 in werking zal treden.

2.1.2 *Europees Actieplan Corporate Governance*

Op 12 december 2012 heeft de Europese Commissie een actieplan gepresenteerd waarin zij beleidsvoorstellen doet voor de versterking het corporate governance kader voor Europese beursvennootschappen en voor institutionele beleggers. Dit actieplan volgt op de consultatie die de Europese Commissie in 2011 hield over verschillende beleidsopties. Eumedion meent dat voor sommige onderwerpen wetgeving op Europees niveau kan bijdragen aan een goede governance van beursvennootschappen en aan een verbetering van de uitoefening van aandeelhoudersrechten. Te denken valt bijvoorbeeld aan de voorstellen om de aandeelhoudersvergadering te laten stemmen over het beloningsbeleid en het remuneratierapport en over belangrijke transacties waarbij tegenstrijdige belangen een rol (kunnen) spelen. Ook is Eumedion het met het uitgangspunt van de Europese Commissie eens dat (nationale) codes, op basis van het 'pas toe of leg uit' beginsel, een beter algemeen sturingsinstrument zijn dan (Europese) wetgeving om goede governance structuren bij Europese beursvennootschappen te bevorderen. Verder verwelkomt Eumedion het voorstel van de

Europese Commissie om 'guidance' vast te stellen bij de interpretatie van het begrip 'acting in concert' in de Transparantie- en Overnamerichtlijn. In het actieplan stelt de Europese Commissie verder voor om bij institutionele beleggers transparantie af te dwingen over het stem- en engagementbeleid en over het stemgedrag op aandeelhoudersvergaderingen. Het is echter onduidelijk op welke manier (rechtstreeks bindende wetgeving of een wettelijke 'pas toe of leg uit'-regel) de Europese Commissie dit wil vormgeven. Eumedion zal in 2013 haar commentaar op de verschillende onderdelen van het actieplan uitwerken en onder de aandacht van de Europese Commissie brengen.

2.1.3. Groenboek lange termijn beleggen

De Europese Commissie zal eind 2012 of begin 2013 naar verwachting een groenboek (consultatiedocument) publiceren over lange termijn beleggen. Dit thema is van groot belang voor de deelnemers van Eumedion – institutionele beleggers met een lange termijn horizon – en raakt bovendien aan het onderzoek dat Eumedion in 2012 heeft laten verrichten naar de gemiddelde 'houdtermijn' van aandelen in grote Nederlandse beursvennootschappen door grote Nederlandse pensioenfondsen en vermogensbeheerders. Daarnaast is het consultatiedocument relevant in het licht van het streven van Eumedion om 'betrokken aandeelhouderschap' te bevorderen.

2.1.4. Financiëletransactiebelasting ('FTT')

Het nieuwe kabinet heeft in het eind oktober 2012 tot stand gebrachte regeerakkoord aangegeven bereid te zijn deel te nemen aan de onderhandelingen met de 11 andere lidstaten over een gecoördineerde FTT onder drie voorwaarden, namelijk dat (1) de pensioenfondsen hiervan gevrijwaard blijven, (2) er geen disproportionele samenloop is met de huidige bankenbelasting en (3) de inkomsten terugvloeien naar de lidstaten. Eumedion heeft er begrip voor dat er gezocht wordt naar mogelijkheden om de kosten van de financiële crisis zodanig te verdelen dat deze niet alleen door de belastingbetalers worden opgebracht (*fair share*) en dat naar mogelijkheden wordt gezocht om flitskapitaal minder aantrekkelijk te maken. Maar de (indirecte) schade voor de opbouw van vermogens voor het pensioen van privéhuishoudens in Nederland lijkt alleen goed te voorkomen, indien een FTT in het geheel niet wordt ingevoerd. Wanneer toch een financiële transactiebelasting wordt ingevoerd, dient volgens Eumedion de vrijwaring voor pensioenfondsen ruim te worden opgezet en dus ook de beleggingsvehikels te omvatten en de pensioenvermogens die via verzekeraars en beleggingsfondsen worden opgebouwd. Eumedion zal deze punten in 2013 onder de aandacht blijven brengen van het kabinet en de Tweede Kamer.

2.1.5. Stemadviesbureaus

De rol van stemadviesbureaus bij het uitbrengen van stemmen door institutionele beleggers heeft op nationaal en internationaal niveau al enkele jaren de nadrukkelijke aandacht van beleidsmakers,

toezichthouders en commissies die zich bezig houden met corporate governance. Zo heeft de Monitoring Commissie Corporate Governance Code enkele onderzoeken gedaan naar de invloed van stemadviesbureaus op het stemgedrag van institutionele beleggers op aandeelhoudersvergaderingen van Nederlandse beursvennootschappen. Daarnaast heeft ESMA op Europees niveau in 2012 geanalyseerd of er bij stemadviesbureaus sprake van 'marktfalen'. De algemene uitkomst van de nationale en Europese onderzoeken duidt erop dat de invloed van stemadviesbureaus niet moet worden overschat. Op Europees niveau zal er in 2013 door marktpartijen, binnen de nieuwe beleidskaders van ESMA en de Europese Commissie, een 'Code of Conduct' voor stemadviesbureaus tot stand worden gebracht.

2.1.6. Voorstel Europese richtlijn hogere participatie vrouwen in raden van commissarissen

In november 2012 heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd om "het glazen plafond te doorbreken dat talentvolle vrouwen nog steeds belet door te dringen tot topfuncties in het Europese bedrijfsleven". In 2020 moet ten minste 40% van de commissarissen of niet-uitvoerende bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen van het vrouwelijke geslacht zijn. Ondernemingen die momenteel dit niveau nog niet hebben bereikt, moeten de kwalificaties van alle kandidaten voor deze posities onderwerpen aan een vergelijkende analyse op grond van "heldere, geslachtsneutrale en ondubbelzinnige criteria". Bij gelijke kwalificaties dient voorrang te worden gegeven aan een vrouw. Eumedion is een voorstander van het bevorderen van diversiteit, onder meer met betrekking tot geslacht, in raden van commissarissen en raden van bestuur. Dit dient bij voorkeur echter niet door middel van Europese wetgeving te worden afgedwongen. Passender is om concreet bij de selectie van een nieuwe bestuurder of commissaris te bezien of de betreffende persoon bijdraagt aan een divers samengesteld bestuur of raad van commissarissen. Eumedion zal haar standpunt in 2013 onder de aandacht van het Europees Parlement en de Europese Raad blijven brengen.

2.1.7. Wetsvoorstel 'claw back'

In 2013 zal waarschijnlijk het wetsvoorstel 'claw back' in werking treden. Dit wetsvoorstel geeft raden van commissarissen expliciete wettelijke mogelijkheden om variabele beloningen van bestuurders van beursvennootschappen aan te passen of terug te vorderen. Een onderdeel van het wetsvoorstel betreft het voorstel om in het geval van overnamesituaties de waardevermeerdering van reeds aan bestuurders toegekende opties en aandelen 'af te romen'. Eumedion is geen voorstander van dit laatste onderdeel, en zal haar bezwaren in 2013 onder de aandacht blijven brengen van de leden van de Eerste en Tweede Kamer.

2.1.8. Toekomst Monitoring Commissie Corporate Governance Code

In 2013 viert de Nederlandse Corporate Governance Code zijn tienjarig bestaan. In 2013 loopt voorts de termijn van de huidige Monitoring Commissie af. Eumedion zal aandringen op een continuering van het werk van de Monitoring Commissie. Dat de Code succesvol is geweest bij het veranderen van het gedrag van bestuurders, commissarissen en aandeelhouders is deels te danken aan de continue monitoring van dat gedrag door een onafhankelijke commissie. Bovendien kan een commissie relatief snel duiding en guidance bij bepaalde best practices geven. Een nieuwe monitoring commissie zou in de ogen van Eumedion ook de taak moeten krijgen om periodiek voorstellen te doen voor aanpassing van de Code, zodat de Code een "levend document" blijft. Daarnaast zou het goed zijn als de monitoring commissie in contact blijft met monitoring commissies in andere EU-landen en eventueel haar opvattingen uitdraagt richting de relevante Europese beleidsmakers.

2.1.9. Aanpassing van de Europese Transparantierichtlijn

In 2013 zal naar verwachting de herziening van de Europese Transparantierichtlijn worden afgerond. Het voorstel voor de herziening is in oktober 2011 door de Europese Commissie gepubliceerd. Op grond van de herziene richtlijn zullen partijen die een substantieel economisch belang in een beursvennootschap houden (bijvoorbeeld via cash settled equity swaps of cash settled opties) verplicht worden een openbare melding te doen. De eerste meldingsdrempel wordt in de herziene richtlijn waarschijnlijk op 5% van de stemrechten gelegd. Er wordt niet gekozen voor een zogenoemde maximumharmonisatie: EU-lidstaten en ondernemingen zijn vrij om in nationale wetgeving respectievelijk statuten een lagere of meerdere meldingsdrempels op te nemen. Een andere vernieuwing is om beursgenoteerde ondernemingen vrij te stellen van de verplichting om per kwartaal een update te publiceren over hun financiële positie en hun prestaties. Ondernemingen mogen dit nog wel vrijwillig doen. Omstreden is de voorgestelde verplichting voor beursgenoteerde bosbouw-, mijnbouw-, gas- en oliebedrijven om meer verantwoording af te leggen over hun betalingen aan overheden. Deze bedrijven moeten informatie publiceren over 'materiële' betalingen aan overheden van onder andere winstbelasting, royalties, vergoedingen en zogenoemde teken- en productiebonussen en voor licentie- en concessierechten. Eumedion staat sympathiek tegenover het voorstel voor een rapportageplicht, maar vindt ook dat de Europese transparantieplichtingen voor de betreffende groep bedrijven geheel in de pas moeten lopen met de aankomende Amerikaanse transparantieplichtingen, om zo tegenstrijdige regelgeving voor ondernemingen met zowel een Europese als Amerikaanse notering te voorkomen.

2.1.10. Voorstel voor een richtlijn betreffende de werking van de stemketen

De Europese Commissie publiceert begin 2013 waarschijnlijk een richtlijnvoorstel waarin onder andere bepalingen zijn opgenomen die het beleggers gemakkelijker maakt rechten die zijn verbonden aan

aandelen en andere effecten, in het bijzonder in grensoverschrijdende situaties, uit te oefenen. Daarna starten de onderhandelingen met de Europese Raad van ministers en met het Europees Parlement over de tekst van de definitieve richtlijn. Eumedion is een groot voorstander van een dergelijk richtlijnvoorstel, omdat het bijdraagt aan een oplossing van de obstakels bij het grensoverschrijdend stemmen door institutionele beleggers.

2.1.11. Hervorming structuur bankensector

In oktober 2012 heeft de 'High-level Expert Group on Reforming the structure of the EU banking sector' ('commissie Liikanen') haar rapport aan de Europese Commissie aangeboden. Onderdeel van de aanbevelingen is om de variabele beloningen voor bankbestuurders verder te versoberen. De commissie Liikanen denkt aan een maximering van de variabele beloningen op 50% van het vaste salaris. Daarnaast vindt de commissie dat een deel van de variabele beloning in zogenoemde bail-in bonds moet worden uitgekeerd: de houders van deze obligaties, in dat geval ook de bankbestuurders, worden gekort wanneer de uitgevende bank in financiële problemen komt en staatssteun moet aanvragen. Ook stelt de commissie dat beursgenoteerde banken nog steeds weinig institutionele beleggers met een strategische/lange termijnbemoediging in hun aandeelhoudersbestand hebben. Een verdere versterking van de positie van de interne en externe toezichthouders is daarom nog steeds nodig. Publieke toezichthouders dienen in dat kader alle bankbestuurders op geschiktheid te toetsen en zij zouden ook de mogelijkheid moeten krijgen om hen bij overtreding van de regels een beroepsverbod op te leggen en om uitgekeerde variabele beloningen terug te halen. Eumedion ziet met belangstelling de beleidsreactie tegemoet die de Europese Commissie in 2013 zal uitbrengen en zal de positie van institutionele beleggers met belangen in beursgenoteerde banken actief onder de aandacht van de Europese beleidsmakers blijven brengen. Ook in Nederland is er door de minister van Financiën een commissie aan het werk gezet die de structuur van de bankensector moet onderzoeken en met mogelijke aanbevelingen voor hervorming dient te komen (commissie Wijffels). Deze commissie zal naar verwachting in het voorjaar van 2013 een openbare consultatie organiseren. Eumedion zal actief in deze consultatie participeren.

2.1.12. Voorstel voor een richtlijn betreffende crisisbeheersing in de financiële sector

De Europese Commissie heeft in 2012 een richtlijnvoorstel gepubliceerd om de publieke toezichthouder op banken verregaande mogelijkheden te geven om bij een bank in te grijpen op het moment dat deze in problemen raakt. Het is min of meer de Europese variant van de medio 2012 tot stand gebrachte Nederlandse 'Interventiewet'. Eumedion heeft er veel begrip voor dat de Europese Commissie met het voorstel komt. Wel vindt Eumedion dat de 'triggers' voor het inzetten van bijzondere bevoegdheden van toezichthouders glashelder moeten zijn en dat het passeren van de aandeelhoudersvergadering voor bepaalde besluiten alleen mag gebeuren wanneer de betreffende instelling een systeembank betreft

die zonder ingrijpen insolvent zou worden. Eumedion zet er verder op in dat er een adequate compensatieregeling komt voor de gedupeerde bankaandeelhouders als de systeembank bijvoorbeeld overgenomen moet worden door een andere bank, of de activiteiten geheel of gedeeltelijk moeten worden overgedragen naar een overbruggingsbank.

2.1.13. Voorstel voor verordening marktmisbruik

In 2013 wordt waarschijnlijk de nieuwe Europese marktmisbruikverordening vastgesteld. De nieuwe verordening bevat naar verwachting een expliciet verbod op bepaalde strategieën van high frequency traders. Daarnaast wordt voortaan niet alleen marktmanipulatie strafbaar, maar ook *pogingen* tot marktmanipulatie. Eumedion kan zich in het algemeen vinden in de aanscherpingen. De oorspronkelijk voorgestelde aanzienlijke verbreding van de definitie van 'inside information', lijkt onder invloed van het Europese Parlement en de Europese Raad aanzienlijk te worden ingeperkt. Eumedion is het eens met deze inperking omdat daardoor voorkomen wordt dat de praktijk van de one-on-ones tussen beursvennootschappen en aandeelhouders, die belangrijk is in kader van de uitoefening van betrokken en duurzaam aandeelhouderschap, niet nodeloos wordt geschaad.

2.1.14. Introductie verbod op investeringen in clustermunie

Begin 2013 zal een verbod om aantoonbare directe investeringen in de productie, verkoop en distributie van clustermunie of cruciale onderdelen in werking treden. Eumedion heeft begrip voor het verbod. Helder moet echter wel zijn wat precies wordt verstaan onder 'cruciale onderdelen', welke criteria voor het uitsluiten moeten worden gehanteerd en welke fabrikanten onder het verbod vallen. Eumedion pleit er daarom voor dat het ministerie van Financiën of de AFM een concrete lijst vaststelt met de fabrikanten van clustermunie of cruciale onderdelen waarvan waarop het clustermunieverbod van toepassing is. In enkele andere landen die vergelijkbare wetgeving kennen, zoals Noorwegen, is dat ook gedaan.

2.1.15. Evaluatie Europese overnamerichtlijn

De Europese Commissie heeft in juni 2012 een evaluatierapport uitgebracht over de werking en de effecten van de overnamerichtlijn. Algemene conclusie is dat het stelsel van de overnamerichtlijn naar tevredenheid functioneert. Wel overweegt de Europese Commissie de richtlijn op enkele punten te heroverwegen, waaronder de definitie van 'acting in concert' (zie ook paragraaf 2.1.2). Dit laatste zou Eumedion zeer toejuichen. De huidige definitie zorgt bij beleggers voor veel onduidelijkheid en onzekerheid. Een ander aspect waar door de Europese Commissie naar gekeken wordt, is dat er in de verschillende lidstaten een ruime variëteit bestaat aan uitzonderingen op de verplichting om bij het verwerven van controle (30%) een verplicht bod uit te brengen. Ook overweegt de Europese Commissie maatregelen te nemen tegen praktijken waarin bieders controle verwerven als gevolg van

een vrijwillig bod dat tegen een (onbillijk) lage prijs is uitgebracht. Men is dan uitgezonderd van de biedplicht, waarbij het vereiste om minimaal een billijke prijs te betalen geldt. Eumedion zal in 2013 actief bij de Europese Commissie en ESMA haar standpunten met betrekking tot de overnamerichtlijn naar voren blijven brengen.

2.1.16. Europese accountantsverordening

In 2013 komt er mogelijk ook een Europese verordening met eisen over externe accountants tot stand. Helemaal zeker is dit nog niet, omdat de wensen van het Europees Parlement en de Europese Raad behoorlijk afwijken van de voorkeuren van de Europese Commissie, zoals neergelegd in het voorstel van november 2011. Zo wordt het voorstel van de Commissie om grote accountantskantoren te splitsen in een deel dat alleen jaarrekeningcontroles doet en een deel dat alleen dienstverlening doet niet gesteund door het Europees Parlement en de Europese Raad. Hetzelfde lijkt te gelden voor de voorstellen om de controlerende kantoren verplicht periodiek te laten rouleren. Eumedion kan zich vinden in de genuanceerde positie van het Europees Parlement en de Europese Raad. Wel vindt Eumedion dat vanuit het oogpunt van een aanscherping van de onafhankelijkheidsregels voor de controlerend accountant, een accountantskantoor geen commerciële dienstverlening mag aanbieden aan een onderneming waarvan het de jaarrekening controleert. Daarnaast vindt Eumedion dat beursvennootschappen om de zeven jaar moeten besluiten tot een procedure tot aanbesteding van de controleopdracht. Het 'zittende' accountantskantoor mag hier ook aan meedoen. Eumedion zal deze twee elementen bij de Europese Raad en het Europees Parlement in 2013 onder de aandacht blijven brengen, en tevens – in het nationale debat – bij de Tweede Kamer en het ministerie van Financiën.

2.1.17. Voorstel voor een informatievere accountantsverklaring

In de zomer van 2012 heeft de International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) een consultatie gehouden over de toekomst van de controleverklaring van de externe accountant. De IAASB stelde in het consultatiedocument concreet voor om externe accountants te verplichten in elke controleverklaring een zgn. audit commentary paragraaf op te nemen, waarin de externe accountant de gebruiker op bepaalde zaken kan attenderen die belangrijk zijn bij het beoordelen van de jaarrekening of van de controlewerkzaamheden. Ook stelde de internationale opsteller van auditstandaarden voor om de externe accountant te verplichten om in elke controleverklaring een expliciete uitspraak te doen over de continuïteitsveronderstelling van het bestuur. Eumedion heeft deze voorstellen destijds gesteund, waarbij Eumedion wel opmerkte dat het bestuur, onder toezicht van de raad van commissarissen, primair verantwoordelijk moet blijven voor de kwaliteit en de volledigheid van het jaarverslag en de jaarrekening. De externe accountant zou volgens Eumedion primair een 'alerteringsfunctie' moeten krijgen. Maar wanneer de externe accountant van mening is dat het bestuur en de raad van commissarissen een te rooskleurig beeld schetsen van bijvoorbeeld de

ondernemingsrisico's of deze bagatelliseren, dan zou de externe accountant, op basis van zijn professionele oordeel, hierover een opmerking moeten maken in de door de IAASB voorgestane 'audit commentary' paragraaf. De IAASB komt naar verwachting in 2013 met definitieve voorstellen. Eumedion zal de definitieve voorstellen beoordelen aan de hand van het in 2012 geuite commentaar.

2.1.18. Voorstel voor meer transparantie niet-financiële verslaggeving

De Europese Commissie zal mogelijk in de eerste helft van 2013 met een richtlijnvoorstel komen om de verslaggeving van beursgenoteerde ondernemingen over niet-financiële onderwerpen (zoals hun milieu-, sociaal en governancebeleid) te verbeteren. Eumedion is hier een voorstander van en zal dit in 2013 blijven uitdragen.

2.1.19. Raamwerk voor Integrated Reporting

Beursgenoteerde ondernemingen dienen in het toekomstige jaarverslag een samenhangend overzicht te presenteren van het business model, het waardescheppend vermogen van de onderneming en het beslag van de onderneming op verschillende soorten kapitaal (zoals menselijk kapitaal, intellectueel kapitaal en natuurlijk kapitaal) om deze waarde te creëren. Dit is de basisgedachte achter de toekomstige "geïntegreerde" verslaggeving ('integrated reporting') zoals de International Integrated Reporting Council (IIRC) die voor ogen heeft. Eumedion is voorstander van een dergelijke manier van verslaggeving en voorstander van het opstellen van een raamwerk daarvoor door de IIRC. Eumedion heeft sinds eind 2012 zitting in de Technical Taskforce en heeft zich op aanvraag van de IIRC ook aangemeld voor de Council en zal derhalve in 2013 constructief meehelpen aan het ontwikkelen van een raamwerk voor geïntegreerde verslaggeving aan de hand van eigen Eumedion discussiepaper. Het is de bedoeling dat in april 2013 een volledige versie van het concept raamwerk in consultatie wordt gebracht, waarna in december 2013 de finale "versie 1.0" kan worden gepubliceerd.

2.1.20. Nieuw conceptueel raamwerk International Accounting Standards Board (IASB)

In 2013 zal de IASB naar verwachting een nieuw conceptueel stramien voor de opstelling en vormgeving van jaarrekening voorstellen. De herziening van het stramien behelst fundamentele aspecten van de jaarrekening, zoals de definitie van de rapporterende entiteit, de eindgebruiker, activa en passiva. Daarnaast worden in separate projecten zaken besproken als neutraliteit, verschillende principes voor kleine versus grote ondernemingen en de vraag of de standaarden teruggebracht moeten worden tot enkele basisprincipes met grotere vrijheid bij de toepassing. Eumedion onderschrijft het belang van het afronden van dit project en zal de voortgang in 2013 volgen en reageren op het te verwachten 'exposure draft'.

2.1.21. Position paper over toelichting balanspost 'belang derden'

In juli 2012 heeft Eumedion een position paper uitgebracht waaruit bleek dat meer dan de helft van de beursgenoteerde ondernemingen in Europa groter lijkt dan ze voor beleggers zijn. Financiële cijfers laten volledige dochterondernemingen zien, ook als het moederbedrijf deze dochters maar ten dele bezit. Boekhoudregels verplichten ondernemingen daartoe. Slechts twee posten in de jaarrekening zijn gebaseerd op de werkelijke eigendomsverhoudingen: de nettowinst voor de gewone aandeelhouder en het eigen vermogen. Dat is volgens Eumedion onvoldoende voor beleggers om de waarde en de risico's van ondernemingen goed in te schatten. Ter illustratie: jaarrekeningen geven geen inzicht in welk deel van de kaspositie toekomt aan andere aandeelhouders in dochterondernemingen. Daardoor is het onduidelijk welk deel van de kas volgens de werkelijke eigendomsverhoudingen toekomt aan de beursvennootschap. Eumedion vraagt in het position paper beursgenoteerde ondernemingen wereldwijd de post 'belang derden' toe te lichten, de International Accounting Standards Board (IASB) deze toelichting explicieter verplicht te stellen voor alle beursgenoteerde ondernemingen en publieke toezichthouders wereldwijd om op te komen voor goede toelichting op de post 'belang derden'. Eumedion heeft het position paper reeds in verschillende (internationale) fora gepresenteerd en zal ook in 2013 blijven aandringen op meer inzichtelijke financiële verslaggeving.

2.2 Dialoog met beursvennootschappen en aandeelhoudersvergaderingen 2013

Net als in de afgelopen jaren blijft Eumedion haar deelnemers ook in 2013 ondersteunen bij het bezoeken van aandeelhoudersvergaderingen en het voeren van een dialoog met individuele beursvennootschappen. Dit doet het Eumedion door:

- Het organiseren van een gezamenlijke dialoog met de belangrijkste Nederlandse beursvennootschappen, het maken van een zogenoemde scan voor milieu-, sociale en governanceprestaties (ESG-scan) ter voorbereiding hierop en het opstellen van een verslag van de dialoog. Eumedion heeft in deze dialoog geen eigen opvatting; het is aan de individuele deelnemers om tot een eigen beoordeling te vormen. De spelregels voor de gezamenlijke dialoog zijn opgenomen in de uitvoeringsregels van de Beleggingscommissie van Eumedion;
- Het faciliteren van de deelnemers in het bezoeken van aandeelhoudersvergaderingen (AVA's) en het uitoefenen van het stemrecht daar onder andere door het rondsturen van de gegevens van de afgevaardigden van de deelnemers die de AVA's bezoeken;
- Het monitoren van de agenda's van de AVA's en de jaarverslagen van de Nederlandse beursvennootschappen, onder andere met het oog op het verzenden van een alert naar alle deelnemers in het geval er, volgens de Beleggingscommissie, een controversieel onderwerp op de agenda van de AVA staat;
- Het opstellen van een evaluatie van het AVA- en jaarverslagenseizoen en het verzenden van de speerpuntenbrief naar de 75 grootste Nederlandse beursvennootschappen.

In 2012 heeft Eumedion onder haar deelnemers onderzocht of er behoefte is aan de oprichting van een afzonderlijke organisatie voor dialoog en engagement met Nederlandse beursvennootschappen. Die organisatie zou namens haar deelnemers de dialoog met beursvennootschappen kunnen voeren en eventueel namens hen aandeelhoudersvergaderingen kunnen bezoeken en daar het stemrecht uitoefenen. Het onderzoek heeft een verdeeld beeld gegeven. Inmiddels heeft Eumedion een persoon aangezocht die onder de potentiële deelnemers gaat bekijken of het voor de hiervoor genoemde activiteiten noodzakelijk is om een organisatie op te richten dan wel dat deze persoon namens de betrokken partijen gevolmachtigd is om zelf de activiteiten te voeren en het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen uit te oefenen. De betreffende persoon zal namens de gevolmachtigde partijen zitting hebben in de Beleggingscommissie van Eumedion.

2.3 Verantwoordelijkheden Eumedion-deelnemers

Eumedion heeft in juli 2011 haar Best Practices voor betrokken aandeelhouderschap gepresenteerd. De best practices hebben onder andere betrekking op het stemmen door institutionele beleggers en het voeren van een dialoog met beursvennootschappen over hun ESG-prestaties en gelden per 1 januari 2012 voor alle Eumedion-deelnemers. In december 2012 is de eerste rapportage over de naleving van de best practices gepubliceerd. Eind 2013 zal een nieuw monitoring rapport worden gepubliceerd en zal bekeken worden of de best practices aanpassing behoeven.

3. ONDERZOEK

Naast het al in paragraaf 2.4 vermelde onderzoek naar de naleving van de Eumedion best practices, zal Eumedion in 2013 bekijken of er behoefte bestaat aan ander onderzoek. In ieder geval zal bekeken worden of er een vervolgonderzoek nodig is op het onderzoek naar de omloopsnelheid van Nederlandse aandelen in portefeuilles van Nederlandse institutionele beleggers.

Daarnaast blijft Eumedion in 2013 participeren in het Onderzoekscentrum Onderneming & Recht van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radboud Universiteit Nijmegen. In verband met de verhuizing naar Den Haag zal Eumedion afscheid nemen van het Zuidas Instituut voor Financieel Recht en Ondernemingsrecht van de Vrije Universiteit. Eumedion zal begin 2013 beoordelen of zij na vijf jaar nog moet doorgaan met de organisatie van de Eumedion Scriptieprijs.

4. EVENEMENTEN

Net als in voorgaande jaren zal Eumedion in 2013 in het najaar een symposium organiseren over een actueel onderwerp in relatie tot corporate governance en duurzaamheid.

Daarnaast is het de bedoeling om begin 2013 een rondetafel met institutionele beleggers en beursvennootschappen te organiseren over het onderzoek naar de omloopsnelheid van Nederlandse aandelen in portefeuilles van een aantal Nederlandse institutionele beleggers.

Tevens zal bekeken worden of Eumedion, net zoals in 2010, 2011 en 2012, weer samen met de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en de Vereniging van Beleggingsanalisten (VBA) een seminar zal organiseren over een actueel onderwerp op het terrein van accounting en/of audit.

Daarnaast kunnen ad hoc bijeenkomsten en rondetafels worden georganiseerd over actuele onderwerpen, waarbij sprekers worden uitgenodigd om hun visie op de ontwikkelingen te geven.

Ook zal in het voorjaar weer een informele borrel plaatsvinden om het seizoen van de aandeelhoudersvergaderingen af te trappen.

5. DIENSTVERLENING

Eumedion biedt haar deelnemers diensten aan in relatie tot corporate governance en duurzaamheid. Eumedion informeert hun bijvoorbeeld over actuele ontwikkelingen op dat kernterrein en biedt aanvullende informatie, mocht dat nodig zijn, bij het formuleren en uitvoeren van een eigen stembeleid. De volgende diensten worden aangeboden.

5.1 Informatieverstrekking

- Nieuwsbrief

Uit het Eumedion-tevredenheidsonderzoek van 2010 blijkt dat de nieuwsbrief van Eumedion erg op prijs wordt gesteld. Eumedion gaat dan ook in 2013 door met de maandelijkse nieuwsbrief. In de nieuwsbrief worden de laatste ontwikkelingen op corporate governance- en duurzaamheidsgebied in Nederland en in de Europese Unie besproken, die van belang zijn voor institutionele beleggers. Voorts wordt daarin aandacht besteed aan opvallende zaken bij beursvennootschappen, standpunten van Eumedion, nationale en Europese wetgevingsinitiatieven op ESG-gebied en ontwikkelingen rond de Nederlandse corporate governance code.

- Handboek Corporate Governance

Op 1 januari 2013 zal een nieuwe versie van het Handboek Corporate Governance in werking treden. Het handboek bevat een aantal aanbevelingen die Eumedion-deelnemers kunnen betrekken bij het bepalen van het stemgedrag op aandeelhoudersvergaderingen van Nederlandse beursvennootschappen. Het handboek bevat ook een overzicht van de verantwoordelijkheden van institutionele beleggers bij Nederlandse beursvennootschappen.

- Alertservice controversiële agendavoorstellen

Zoals in paragraaf 2.2 beschreven, handhaaft Eumedion in 2013 haar alertservice ten aanzien van (controversiële) agendapunten van aandeelhoudersvergaderingen. De Eumedion-deelnemers kunnen deze alerts gebruiken voor het bepalen van het stemgedrag ten aanzien van deze agendapunten.

- Faciliteren van dialogen met Nederlandse beursvennootschappen

Zoals in paragraaf 2.2 beschreven, zal Eumedion ook in 2013 de dialoog van haar deelnemers met de belangrijkste Nederlandse beursvennootschappen faciliteren.

- Website

Eumedion heeft in 2011 haar website geheel herzien. De website functioneert momenteel naar tevredenheid.

5.2 Vergaderingen van Deelnemers

Eumedion houdt in 2013 minimaal twee vergaderingen van deelnemers.

- Voorjaarsvergadering (20 juni 2013)

Tijdens deze vergadering legt het Algemeen bestuur van Eumedion verantwoording af voor het gevoerde beleid van het afgelopen jaar. Het jaarverslag wordt besproken en de Vergadering van Deelnemers wordt voorgesteld de jaarrekening goed te keuren. Ook vraagt het bestuur de Vergadering om decharge. Tevens evalueren de deelnemers met het secretariaat van Eumedion tijdens deze vergadering het aandeelhoudersvergaderingenseizoen 2013. De belangrijkste en opvallendste zaken die op de verschillende aandeelhoudersvergaderingen aan de orde zijn geweest, worden besproken. Daarbij wordt ook bekeken in hoeverre er zich moeilijkheden hebben voorgedaan bij het uitbrengen van de stemmen en de eigen informatieverstrekking betreffende de uitvoering van het stembeleid. De evaluatie levert input op voor de brief over de belangrijkste bevindingen van het aandeelhoudersvergaderingenseizoen die naar de Monitoring Commissie Corporate Governance Code wordt verzonden.

- Najaarsvergadering (12 december 2013)

Tijdens deze vergadering wordt het beleidsplan voor 2014 besproken en vastgesteld, evenals de begroting voor 2014.

6. COMMISSIES

Het beleid van Eumedion wordt voorbereid in een vijftal commissies en twee werkgroepen, waarin afgevaardigden van de individuele deelnemers zitting hebben.

6.1 *Juridische Commissie*

De Juridische Commissie zal zich in 2013 bezighouden met de beleidsmatige onderwerpen die in de paragrafen 2.1.1 t/m 2.1.15 aan de orde zijn gesteld. De Juridische Commissie neemt het voortouw bij het opstellen van commentaren op consultatiedocumenten en op wetsvoorstellen. Daarnaast heeft de Juridische Commissie de ambitie om position papers op te stellen over actuele corporate governance aangelegenheden als ondersteuning voor latere standpuntbepaling van Eumedion.

6.2 *Audit Commissie*

De Audit Commissie houdt zich onder andere bezig met beleidsmatige aspecten op het terrein van financiële verslaggeving, risicobeheersing en -management en de rol en onafhankelijkheid van de externe accountant. De Audit Commissie neemt het voortouw bij het opstellen van commentaren op de voorstellen die zijn genoemd in de paragrafen 2.1.16 t/m 2.1.21. Daarnaast zal de Audit Commissie in 2013 nauw betrokken zijn bij de evaluatie van de speerpunten 2013 (waarvan er één nauw samenhangt met het betekenisvoller maken van de financiële verslaggeving). Bovendien zal de Audit Commissie de ontwikkelingen binnen de Raad voor Jaarverslaggeving (RJ), de International Accounting Standards Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) bespreken, aangezien Eumedion in (adviesorganen van) deze gremia is vertegenwoordigd.

6.3 *Onderzoekscommissie*

De Onderzoekscommissie zal in 2013 vooral richten op de begeleiding van de in hoofdstuk 3 genoemde onderzoeken. Daarnaast zal zij zich bezig houden met het initiëren van de Eumedion Scriptieprijs 2013 en het doen van een voorselectie van de binnengekomen scriptie. Voorts zal de Onderzoekscommissie het onderwerp voor het symposium 2013 uitwerken en sprekers benaderen.

6.4 *Beleggingscommissie*

De Beleggingscommissie overlegt gedurende het gehele jaar over actuele en materiële corporate-governancezaken die bij individuele beursgenoteerde vennootschappen spelen. Zij stelt voorts het Dagelijks Bestuur van Eumedion op de hoogte van flagrante afwijkingen van de geaccepteerde corporate-governancestandaarden door de individuele beursvennootschappen en zij adviseert het Dagelijks bestuur over de contacten met de betreffende beursvennootschappen en de beleidsmakers. Daarnaast bepaalt de Beleggingscommissie of een zogenoemde alert moet worden uitgestuurd

wanneer een beursvennootschap een voorstel doet dat in belangrijke mate afwijkt van de geldende wetgeving, de Nederlandse corporate governance code dan wel de Eumedion-aanbevelingen opgenomen in het Handboek Corporate Governance. Daarnaast zullen de leden van de Beleggingscommissie nauw betrokken zijn bij het opzetten van en participeren in een regelmatige dialoog met Nederlandse beursvennootschappen. De Beleggingscommissie is verder verantwoordelijk voor het opstellen van de evaluatie van het aandeelhoudersvergaderingenseizoen 2013. In ad hoc situaties wordt de Beleggingscommissie ook betrokken bij het door de Juridische Commissie op te stellen commentaar op een wetsvoorstel of consultatiedocument.

6.5. Public Relations Commissie

De PR Commissie vergadert kort na afloop van elke vergadering van het Algemeen en Dagelijks bestuur om te adviseren of de door het bestuur ingenomen standpunten zich lenen voor het genereren van media-aandacht. De PR Commissie streeft ernaar om Eumedion geregeld in het nieuws te laten komen met standpunten en onderzoeksresultaten. Daarnaast is de PR Commissie actief betrokken bij het redigeren van het Eumedion jaarverslag.

6.6. Werkgroep bestuurdersbezoldiging

De ad hoc werkgroep bestuurdersbezoldiging werd in 2006 opgezet om de Eumedion-aanbevelingen betreffende bestuurdersbezoldiging op te stellen. De werkgroep heeft eind 2009 voorgesteld de aanbevelingen te herzien en om te vormen tot een set van uitgangspunten voor een verantwoord beloningsbeleid. Het bestuur heeft deze set uitgangspunten in oktober 2009 vastgesteld en in 2011 en 2012 op een aantal punten gewijzigd. Net als in de voorgaande jaren, zal de werkgroep na het aandeelhoudersvergaderingenseizoen de uitgangspunten toetsen op bruikbaarheid en actualiteit en nagaan of zich knelpunten bij de naleving hebben voorgedaan.

7. INTERNE ORGANISATIE

7.1. Werven van nieuwe deelnemers en het onderhouden van contacten

Eumedion streeft ernaar om haar deelnemersbasis ook in 2013 goed te onderhouden en waar mogelijk verder uit te breiden. Het secretariaat zal voorts periodiek overleg voeren met de beleidsmakers in Brussel en Den Haag, met de AFM en met ESMA, met de Monitoring Commissie en met een aantal maatschappelijke organisaties als DUFAS, Verbond van Verzekeraars, VEB, VNO-NCW, VEUO en de NBA. Ook met zusterorganisaties in het buitenland, zoals NAPF, ABI, IMA, EFRP, AEIP, ICGN en GIGN, zal regulier contact zijn. Omdat het zwaartepunt steeds van de beleidsactiviteiten meer en meer internationaal is komen te liggen, zal Eumedion de contacten met de internationale zusterorganisaties in 2013 intensiveren. Daarnaast zal Eumedion in 2013 regelmatig contact onderhouden met UNPRI, VBDO en GRI over (inter)nationale ontwikkelingen op duurzaamheidsgebied.

7.2 Genereren van publiciteit

Eumedion zal ook in 2013 weer een actieve bijdrage leveren aan het maatschappelijke debat over corporate governance en duurzaamheid. Onderdeel hiervan is het schrijven van ingezonden stukken op de opiniepagina van kranten en/of in vaktijdschriften. De Eumedion-medewerkers zullen voorts de standpunten van Eumedion uitdragen door middel van het geven van lezingen en presentaties tijdens seminars en congressen.

7.3 Bestuur

Het Dagelijks bestuur zal in 2013 acht maal vergaderen. Het Algemeen bestuur vier keer. In 2013 loopt op 10 oktober de derde en laatste benoemingstermijn van Bart van der Steenstraten (Shell Pensioenfonds) af. Op 1 april loopt de tweede benoemingstermijn van Colin Melvin (Hermes) af, terwijl van Peter Borgdorff (24 januari), Erik Breen (23 september) en Claudia Kruse (19 december) de eerste benoemingstermijn afloopt. De laatste vier bestuursleden kunnen in aanmerking komen voor een volgende benoemingstermijn van twee jaar. De deelnemers van Eumedion zullen hierover in 2013 bericht ontvangen.

7.4 Secretariaat

Om dichterbij de beleidsmakers in Den Haag te zitten en met het oog op een kostenbesparing op de huur, verhuist het secretariaat op 1 mei 2013 naar Den Haag en gaat kantoor houden in 'De Rode Olifant' aan de Zuid Hollandlaan. In verband met het vertrek van Marleen Janssen Groesbeek op 1 december 2012, bestaat het secretariaat momenteel uit Riens Abma (directeur), Martijn Bos (beleidsmedewerker verslaggeving en audit), Wouter Kuijpers (legal counsel) en Toi van Rijn (office manager). Er is momenteel een vacature voor de beleidsmedewerker duurzaamheid.

CONTACT

Meer informatie over Eumedion is te vinden op de website van Eumedion: www.eumedion.nl.

U kunt ook contact opnemen met het secretariaat van Eumedion:

Eumedion

Symphony Toren

Postbus 75926

1070 AX AMSTERDAM

Telefoon: 020 708 5888

Fax: 020 708 5889

E-mail: info@eumedion.nl

Internet: www.eumedion.nl

Voor vragen met betrekking tot dit beleidsplan kunt u zich wenden tot Rients Abma, directeur van Eumedion, Martijn Bos, beleidsmedewerker verslaggeving en audit en Wouter Kuijpers, legal counsel. Zij zijn allen bereikbaar op het eerder genoemde adres en telefoonnummer.